

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

✓ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และ การเมือง ซึ่งการพัฒนานั้นต้องคำนึงความคุ้มกันไป หากละเลยระบบใดระบบหนึ่งการพัฒนาประเทศ ย่อมรุดหน้าได้ยาก การพัฒนาประเทศจะสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ก็ขึ้นอยู่กับคุณภาพของ ประชากรว่าถึงระดับที่จะไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพียงใด ดังคำกล่าวที่ว่า "ประเทศจะ เจริญกว่าประชาชนในประเทศนั้นไม่ได้"¹ ดังนั้นเครื่องมือในการเตรียมประชากรให้มีคุณภาพ ก็คือ การศึกษา

✓ บทบาทความสำคัญของการศึกษาต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรและความเจริญ ก้าวหน้าของประเทศนั้น ได้เป็นที่ตระหนักและยอมรับกันยิ่งขึ้นทุกทีทั้งสำหรับสถานการณ์ในปัจจุบัน และในอนาคต ประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงการเร่งรัดพัฒนาประเทศย่อมมีความจำเป็นและความ ต้องการอย่างยิ่งที่จะอาศัยการศึกษาเป็นหลักในการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อใช้อำนวยต่อ ความเป็นไปได้และความสำเร็จในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศตามแผนงานและเป้าหมายที่ ได้กำหนดไว้²

* การจัดการศึกษาของชาตินั้นต้องให้สอดคล้องกับนโยบายพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สังคมใดก็ตามที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบหลักทั้งสามนี้ การจัดการศึกษา

¹ ینگเยาว์ กาญจนจาวรี, "การพัฒนาอุดมศึกษา," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 3 (มกราคม 2512): 10.

² ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, "สถาบันครุศึกษาและสร้างสรรค์สังคมไทย," วารสารครุศาสตร์ 11 (กรกฎาคม-กันยายน 2525): 1.

ของชาติก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่ละสังคมจะมีแนวการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป เพราะระบบทั้งสามไม่เหมือนกัน ดังนั้นแนวทางในการจัดการศึกษาที่ควรเป็นไปได้อีกคือ การศึกษาที่มีรากฐานจากแนวความคิด ความเชื่อ สภาวะแวดล้อมและความเป็นอยู่ตามสภาพ ของสังคมนั้น ๆ โดยตรง¹ แนวความคิดหรือแนวความเชื่อในการจัดการศึกษาก็คือ ปรัชญา การศึกษา ซึ่งผู้เฝ้าที่จัดการศึกษายึดแนวทางอันเป็นปรัชญาการศึกษาแตกต่างกันไปตาม วัตถุประสงค์ของสังคมและตามความจำเป็นของสถานการณ์ของสังคมในแต่ละยุคแต่ละสมัย

✓ ปรัชญาการศึกษาเป็นเสมือนอุดมการณ์สูงสุดซึ่งเป็นหลักยึดในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการเป็นแม่บท เป็นต้นกำเนิดแนวความคิดในการกำหนดจุดมุ่งหมาย ทางการศึกษา และเป็นแนวทางในการจัดการสอนว่าจะจัดเพื่อใคร จัดอย่างไร และจะส่งผล ไปยังเป้าหมายที่เราต้องการหรือไม่²

การจัดการศึกษาของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดมา การนำเอาแนวคิดทาง ปรัชญาการศึกษามาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาก็ต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การศึกษา ของไทยในอดีตนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาที่เด่นชัด เป็นปรัชญาที่อิงอยู่กับปรัชญาของ พุทธศาสนา เพราะสังคมไทยเป็นสังคมพุทธ การศึกษาคือการได้เรียนกับพระที่วัด จุดมุ่งหมาย ของการศึกษาก็คือ การเป็นคนดีและพยายามเข้าถึงบรมธรรม การศึกษาในอดีตนั้นไม่ได้เน้นที่ คำหนังสือแต่เน้นที่ชีวิตและสังคม³ แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่าง กว้างขวางและรวดเร็วโดยเฉพาะภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 ทำ ให้บทบาทของการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยเพราะบทบาทการศึกษาเป็นบทบาทตามและ

¹ สมพงษ์ สิงหะพล, "แนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาวินิจฉัยคดีใน ภาควิชาออกเฉียงเหนือ." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 4.

² ศิริชัย กาญจนวาสี, "เราต้องการอะไรจากการศึกษา," วารสารบูรพปริทัศน์ 7 (ธันวาคม 2525): 43.

³ ศักดา ปรารงค์ประทานพร, "ปรัชญาการศึกษาในประเทศไทย," วารสาร คุรุศาสตร์ 11 (ตุลาคม-ธันวาคม 2525): 28.

ไม่มีส่วนในการกำหนดทิศทางของการศึกษาเอง¹ และรัฐก็ต้องใช้ระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือ เพื่อให้อุดมการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองบรรลุเป้าหมาย ฉะนั้นแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาในปัจจุบันจึงเป็นแนวคิดที่มุ่งให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชากรที่ได้กำหนดนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525-2529

การนำเอาปรัชญาการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นในทุก ระดับการศึกษา ปรัชญาการศึกษาจึงมีบทบาทอันสำคัญในการกำหนดทิศทางของการศึกษาหากผู้บริหารการศึกษาหรือครูมีแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาอย่างไร ผู้บริหารการศึกษาหรือครู ก็จะกำหนดวัตถุประสงค์ของการสอน เนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนไปตามแนวทางที่ตนยึดถือ หรือตามที่ตนเห็นดีเห็นงาม²

✓ ในระบบและกระบวนการจัดการศึกษา ผู้เรียนนับเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่งที่ สถาบันการศึกษาไม่ว่าในระดับการศึกษาใดก็ต้องคำนึงถึง ไม่ใช่เฉพาะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเป็นเพราะบทบาทที่จะมีต่อสังคมเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้ว ฉะนั้นการจัดการศึกษาจึงควรให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติอันเหมาะสมที่จะเป็น พลเมืองผู้มีคุณภาพสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมได้ นอกจากนี้ผู้เรียนดังกล่าวแล้วยังมีครู ผู้บริหารการศึกษา คณาจารย์ นักวิชาการ และบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งบุคคล เหล่านี้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญเช่นกัน เป็นทั้งผู้กำหนดปรัชญาการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา หลักสูตร วัตถุประสงค์ในการสอน เนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีสอนตามแนวที่ตนยึดถือซึ่งต้องให้ สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งสิ่งที่ได้กำหนดเหล่านี้จะส่งผลถึงตัวผู้เรียน โดยตรง

¹ไพฑูริย์ สินสารรัตน์, ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 140.

²ภิญโญ สาคร, หลักการศึกษ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภา, 2521), หน้า 81.

ตามนัยข้างต้นดังกล่าว จะเห็นว่าปรัชญาการศึกษาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษาซึ่งประกอบด้วย หลักสูตร ครู ผู้เรียน และกระบวนการเรียนการสอน ดังนั้นปรัชญาการศึกษาควรมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนอย่างแยกไม่ออก เมื่อใดที่มีการเรียนการสอนก็ย่อมต้องนำปรัชญาการศึกษาไปใช้ด้วย ด้วยเหตุนี้กระบวนการเรียนการสอนของผู้เรียนนี้จะส่งผลถึงลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยซึ่งเรียกว่า แบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งแบบการเรียนรู้เป็นแนวทางใหม่ในการมองถึงกระบวนการเรียนการสอนที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับตัวผู้เรียน¹

นิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถในการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ และแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) แตกต่างกันออกไป ซึ่งแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นจะมีผลโดยตรงต่อสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของเขาด้วย แบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลมักจะเป็นผลสะท้อนจากประสบการณ์เดิม รวมทั้งการศึกษาระดับต้น ๆ กระบวนการเรียนรู้ที่เคยชินมาก่อนและสิ่งแวดลอมสังคมโดยทั่วไป² ส่วนใหญ่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีวิธีการเข้าถึงการเรียนรู้ด้วยความคาดหวังเฉพาะว่าจะได้รับอะไรจากประสบการณ์นั้น ฉะนั้นนิสิตนักศึกษาจึงมีแบบการเรียนรู้ต่างกัน บางเรียนได้ก็ด้วยการบรรยาย การอภิปราย การสัมมนา หรือบางคนอาจจะเรียนได้ก็ด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ซึ่งการเรียนรู้ ความแตกต่างในแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา จะทำให้ผู้สอนดำเนินการสอนได้เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ อีกประการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจะขาดการคำนึงถึงเสียมิได้ เพราะจะมีผลต่อ

¹ James W. Keefe, "School Application of the Learning Style Concept," in Student Learning Styles : Diagnosing and Prescribing Programs, ed. J.W.Keefe (Reston Va National Association of Secondary School Principle, 1979), p.131.

² พรชุตี อักษรอำรุง, "จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา" ใน นิสิตนักศึกษา : หลักการ แนวปฏิบัติ และปัญหา, พรชุตี อักษรอำรุง, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร์, 2525), หน้า 217.

การเรียนรู้และประสิทธิภาพของการเรียนการสอนซึ่งการเรียนการสอนเท่าที่เป็นมาเรามัก
ดำเนินการตามความเข้าใจของผู้สอนซึ่งขาดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อตัวนิสิตนักศึกษาอย่าง
เพียงพอ

ในฐานะที่บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันหนึ่งที่ผลิต
ครู นักบริหารการศึกษา นักวิชาการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้เป็นผู้นำทางด้าน
วิชาการศึกษา ซึ่งสถาบันนี้มีความมุ่งหมายที่จะส่งเสริมและแสวงหาความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับ
สังคมไทย พร้อมก็นำความรู้ไปใช้เพื่อผลิตผลทางการศึกษาที่ก้าวหน้า มีคุณธรรม ทันสมัย
สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาวงการวิชาชีพครู เพื่อการปรับปรุงสังคมเพื่อสิ่งที่ดีกว่า
นอกจากนั้นยังต้องการเป็นศูนย์กลางของวงวิชาการและวิชาชีพครูอีกด้วย¹ โดยเฉพาะนิสิต
ระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนการรับเข้าศึกษาในแต่ละปี
มากกว่าในระดับปริญญาตรีและปริญญาเอก ซึ่งเป็นเป้าหมายมาตั้งแต่แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ระยะที่ 4 (2520-2524) ที่มีนโยบายเรื่องการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นโดยเน้นการ
ยกระดับมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพของอาจารย์โดยใช้เกณฑ์ปริญญาเอก 20% ปริญญาโท
55% และปริญญาตรี 25% และในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (2525-2529)
ได้สนับสนุนนโยบายนี้ให้บรรลุยิ่งขึ้น และทว่า จะขยายงานบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยและ
สถาบันที่มีความเหมาะสมและความพร้อมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงให้สอดคล้องกับ
การพัฒนามหาวิทยาลัย ส่วนราชการ และธุรกิจเอกชนอื่น ๆ² ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนา
การศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายในส่วนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทาง
ครุศาสตร์ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะทราบแนวความคิดความเชื่อทางการศึกษาของ
นิสิตระดับปริญญาโทว่ายึดหรือมีแนวความคิดตรงกับปรัชญาการศึกษาลัทธิใด ยึดอะไรเป็นจุดใหญ่

¹ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, "ข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับปรัชญา จุดมุ่งหมาย และแนวทาง
ปฏิบัติของการบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์," ใน เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา, ไพฑูริย์ สีนลารัตน์,
บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 88-89.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5
(2525-2529) (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2524), หน้า 135.

ของการศึกษา และต้องการให้การศึกษาเป็นไปเพื่ออะไรและในขณะเดียวกันก็ต้องการทราบว่า นิสิตในระดับนี้มีแบบการเรียนอย่างไร

โดยเหตุนี้ปรัชญาการศึกษากับแบบการเรียนมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดแต่ การศึกษาถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้นจึงนำ การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับแบบการเรียนของนิสิตระดับ บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้ มาปรับปรุงระบบการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ผลการศึกษาวิจัยมีส่วนช่วยให้ไขข้อมูลทางคาน ปรัชญาการศึกษาและแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับแบบการเรียนของ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมุติฐานการวิจัย

แนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2526 ทั้งหมด
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเรื่องต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทางปรัชญาการศึกษามุ่งศึกษาเฉพาะ 5 ลัทธิ คือ

ปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม ปรัชญาการศึกษานิรันดรนิยม ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม
ปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยม และปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม

2.2 แนวคิดทางปรัชญาการศึกษาทั้ง 5 ลัทธิที่จะศึกษา คือ ความหมายการศึกษา
จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน

2.3 ศึกษาแบบการเรียนรู้ 6 แบบ ของนิติต ซึ่งแบ่งประเภทแบบการเรียนรู้ของ
นิติต โดยแอนโทนี กราซ่า และเชอร์ริด ไรชแมน (Anthony Grasha and Sheryl
Reichman)

วิธีดำเนินการวิจัย

ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเลือกประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกประชากร

ประชากรที่เลือกมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2526 ซึ่งมี 10 ภาควิชา
19 สาขาวิชา มีจำนวนนิสิตทั้งหมด 355 คน โดยผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มุ่งถาม
เกี่ยวกับ เพศ อายุ ภาควิชา สาขาวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแนวคิดทางค่านปรัชญาการศึกษา มีลักษณะเป็น
แบบเลือกตอบซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าตำรา และหนังสือเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา

ทั้ง 5 ลัทธิที่นำมาวิจัย แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบความตรงแบบสอบถามมีข้อคำถามรวม 42 ข้อ ขอดละ 5 ข้อย่อย ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียวโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้คือ

ความหมายการศึกษา	7 ข้อ
จุดมุ่งหมายการศึกษา	8 ข้อ
องค์ประกอบของการศึกษา	20 ข้อ
กระบวนการเรียนการสอน	7 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดแบบการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึก ทศนคติต่อการเรียนโดยทั่วไป ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (1-5) ให้เลือกเพียงคำตอบเดียวซึ่งมีข้อคำถาม 60 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ ภาควิชา สาขาวิชา เสนอเป็นตารางหาความถี่ ร้อยละ ประกอบคำบรรยาย ทั้งนี้การร้อยละใช้จุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา ตรวจให้คะแนนโดยแยกออกเป็นแต่ละลัทธิปรัชญาการศึกษา และแต่ละลัทธิปรัชญาการศึกษาแยกให้คะแนนเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน แล้ววิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้จุดทศนิยม 4 ตำแหน่ง เพื่อให้ได้ค่าที่ละเอียดแน่นอนกว่าทศนิยม 2 ตำแหน่ง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เพื่อศึกษาแบบการเรียนแต่ละแบบ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยิมเลขคณิตและหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งคะแนนของแบบการเรียนแต่ละแบบจะนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแต่ละลัทธิโดยใช้ Pearson's r

product moment correlation จากนั้นจึงนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างชุดของตัวแปร
 ปรนัยการศึกษา กับชุดตัวแปรของแบบการเรียนรู้โดยใช้ Canonical correlation

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แนวคิดทางปรนัยการศึกษา หมายถึง ความคิด ความเชื่อหรือหลักยึดของบุคคลที่มี
 ต่อการศึกษาทั้งในด้านความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา
 และกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเลือกมาศึกษา 5 ลัทธิ คือ สาร์ตตินิยม นิรันตรนิยม
 พิพัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม และอัตถิภาวนิยม

แบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน แบ่งเป็น 6 แบบ คือ
 แบบอิสระ แบบหลักเลี้ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม (แบบการเรียนรู้
 6 แบบ มีรายละเอียดอยู่ในบทที่ 2 หน้า 81-82)

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2526 ทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลทางแนวคิดทางปรนัยการศึกษาและแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับ
 บัณฑิตศึกษา
2. เป็นการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ไปปรับปรุงระบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมและ
 มีประสิทธิภาพ
3. ได้ข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรของครุศาสตร์มหาบัณฑิต